

Obsah

Úvod: Mezi univerzální říší a teritoriálním státem 9

Část I

REALISMUS 27

1	Realismus jako praktické vědění	29
1.1	Obrana politiky před vědou a morálkou (H. J. Morgenthau)	29
1.2	Idealistická a realistická antropologie (H. J. Morgenthau)	38
1.3	Spojení realismu s idealismem (E. H. Carr a R. Niebuhr)	46
2	Realismus jako teoretické vědění	63
2.1	Politika mezi národy (H. J. Morgenthau)	63
2.2	Morgenthauovo dilema	75
2.3	Realismus třetího obrazu: Kenneth N. Waltz	83
3	Realismus mezi historií a vědou	97
3.1	Historický a naturalistický realismus	97
3.2	Metodologická debata	104
3.3	Strukturalistický realismus: obranný a útočný	129

Část II

LIBERALISMUS A JEHO ALTERNATIVY 151

4	Liberalismus a jeho alternativy ve filozofii mezinárodních vztahů (M. Wight)	153
4.1	Antropologie a právo	157
4.2	Ontologie a epistemologie	162
4.3	Morálka, politika, válka	172

5	Liberalismus a jeho alternativy v teorii mezinárodních vztahů	
	sedmdesátých a osmdesátých let	187
5.1	(Neo)liberalismus proti neorealismu	189
5.2	Konvergence liberalismu a historického realismu.	195
6	Liberalismus a jeho alternativy ve studiích konfliktu	199
6.1	Zrození disciplíny z ducha liberalismu	199
6.2	Tři přístupy	206
6.3	Realistický a idealistický liberalismus.	217

Část III

MARXISMUS	223
----------------------------	-----

7	Teorie světosystémů (I. Wallerstein)	225
7.1	Teoretická východiska	225
7.2	Fungování kapitalismu	233
7.3	Konec kapitalismu	241
8	Britský a gramsciovský marxismus	251
8.1	Historicko-materialistická teorie modernity	251
8.2	Impérium občanské společnosti	257
8.3	Třídní boj a kulturní hegemonie	266
9	Postmarxismus Charlese Tillyho	273
9.1	Zrození moderního státu z války	275
9.2	Národní stát a násilí	282

Část IV

KONSTRUKTIVISMUS	291
-----------------------------------	-----

10	Konstruktivismus proti objektivismu	293
10.1	Od naturalismu ke kulturalismu.	293
10.2	Vzestup a pád teritoriálního státu (J. G. Ruggie)	308
11	Dekonstrukce anarchie a společenství	313
11.1	Protiklad	314
11.2	Dekonstrukce	321
11.3	Hrozby a naděje deteritorializace	326
12	Alternativní konstrukce světového řádu (Alexander Wendt)	331
12.1	Řád kulturní a politický	331
12.2	Tři kultury anarchie	336
12.3	Nevyhnutelnost univerzálního státu	345

Část V**SOUČASNÉ APLIKACE . . . . .**

13 Teorie evropské integrace	361
13.1 Od federalismu k liberálnímu intergovernmentalismu	361
13.2 Víceúrovňové vládnutí a nový institucionalismus	367
13.3 Konstruktivismus v evropských studiích	374
14 Liberalismus a globalizace	381
14.1 Tři pohledy na globalizaci	381
14.2 Suverenita v globalizovaném světě	386
14.3 Globální vládnutí	388
15 Americká politika po 11. září 2001	397
15.1 Úvod. Spor o transatlantickou roztržku	397
15.2 Čtyři podoby zahraničněpolitické tradice	406
15.3 Neoimperialismus versus multilateralismus	422

Část VI**NORMATIVNÍ TEORIE . . . . .**

16 Globální sociální spravedlnost	445
16.1 Realismus	445
16.2 Liberalismus	448
16.3 Radikalismus aneb „Tvrší“ revolucionismus	468
17 Globální demokracie: globální politická spravedlnost	477
17.1 Teorie nadnárodní demokracie	479
17.2 Kritikové a skeptikové	488
17.3 Nadnárodní demokracie a evropská integrace	494
18 Humanitární intervence	501
18.1 Válka jménem lidských práv?	501
18.2 Čtrnáct tezí	505
Závěr: Postvestfálská situace	519
Vestfálský systém	520
Válka a ekonomická globalizace	524
Válka a kulturní globalizace	525
Scénáře budoucnosti	527
Bibliografie	531
Rejstřík	553